

resultaat van de oefening en den toestand van de draagbaren en ook zoo noodig opmerkingen.

Verder bevat dit reglement niets, dat rechtstreeks voor de spoorweg-artsen van belang is.

Bij een uitnoodiging van den betrokken chef hetzij tot bezichtiging van de kist, hetzij tot bijwoning van de oefeningen met de veerende schragen of de draagbaren, dienen alle spoorwegartsen aan dat verzoek te voldoen, nu de Nederlandsche spoorwegen daartoe de gelegenheid openstellen. Zij kunnen waarschijnlijk door hun tegenwoordigheid en door hun opmerkingen het goede doel: „de bevorderieg van de kennis van de eerste hulp bij spoorwegongevallen” in de hand werken. De Nederlandsche spoorwegen hebben een schrede gezet op den goeden weg, laten wij, spoorwegartsen, hun daarin steunen. Behalve de opmerkingen in het verslag van de leiders te doen opnemen is het ook van het grootste belang, dat deze ter oore komen van het hoofdbestuur der Ned. Ver. van spoorwegartsen. De secretaris zal zeer zeker bereid zijn deze in ontvangst te nemen. Daartoe doe ik een beroep op u allen.

Barendrecht, 22 November 1920.

J. VAN DER MEULEN, *spoorwegarts*.

SOCIALE GENEESKUNDE ALS ONDERWIJSVAK.

In zijn artikel de vorige week zegt prof. BAART DE LA FAILLE, dat ik blijkbaar in de eerste plaats het oog heb op de *leiders* van *gezondheidsdiensten*, die de aangevozen hoofden zijn van de nog in de lucht hangende *gezondheidsdistricten*. Deze opvatting verbaasde mij niet weinig; ik heb deze uitdrukkingen in mijn artikel zelfs niet gebezigd. Mijn betoog bedoelde louter de zaak in zijn geheel te omvatten.

Ten tweede: ik twijfel er natuurlijk niet aan, dat er en door prof. BAART DE LA FAILLE en door prof. EIJKMAN naar gestreefd is aan de sociale hygiëne en aan de leer der bedrijfsziekten ruimschoots te geven wat haar toekomt. Heb ik een verkeerden indruk gewekt, dan bied ik daarvoor gaarne mijn verontschuldigen aan. Ik had alleen op het oog een leerstoel der sociale geneeskunde *als instituut*.

Overigens hoop ik spoedig mijn meening over deze zaak nader uiteen te zetten; mij bleek al reeds, dat er verscheidene geneeskundigen mijn meening deelen.

Huizen (N.-H.), 22 November 1920.

H. H. VAN EYK.

DE REGISTRATUUR DER GENEESKUNDIGE WETENSCHAP.

Bij de eerste lezing van het stukje van F. HYMANS was het mijn plan de opmerkingen, die ik daarbij te maken had, in de pen te houden. Wanneer immers een ander zich voor een zaak, die ook de eigen belangstelling heeft, wil warm maken, dan moet men dankbaar zijn en zich heel stil verheugen bij de belofte, welke dit inhoudt voor besparing van eigen tijd en moeite. Bij herlezing gekomen op het midden van blz. 2114, na HYMANS' opmerking over het overzicht van de geneeskundige literatuur in het *Ned. Tijdschr. v. Gen.* kon ik in dit mijn voornemen om te zwijgen niet volharden en wel omdat zijn opvatting omtrent het doel van die rubriek ten eenemale onjuist is en het zijn nut kan hebben, dat hij dat inziet. Hierover schrijvend zegt hij: „Het overzicht voldoet niet aan daaraan te stellen eischen, omdat het uit den aard der zaak te onvolledig is (welk een groot aantal tijdschriften wordt daarin niet „gemist) en omdat de overzichtelijkheid ten eenemale ontbreekt”.

Welke en door wien „te stellen eischen”? zou ik hem willen vragen. Noch volledigheid noch overzichtelijkheid zijn daarbij door *ons*, — als ik als oorspronkelijk medeplichtige een oogenblik dit verzamelwoord gebruiken mag — als eisch gesteld. Ons doel was toch geheel iets anders als het onmachtig pogen, dat HYMANS er in ziet.

Wat wij wenschten was om den arts, van welk specialisme dan ook, die op algemeene geneeskundige ontwikkeling prijs zou stellen, een indruk te geven van wat in